

به نام خدا

شکل گیری ایران

با مطالعه این مقاله متوجه میشوید که آریایی ها چه کسانی بودند و چه شد که حکومت مرکزی در ایران شکل گرفت.

در این مقاله سعی دارم تا به تمامی سوالات شما پاسخ دهم. امیدوارم تا با مطالعه این مقاله هم به معلومات تاریخی شما پاسخ داده شود و هم اینکه بیشتر با اجداد خودتون آشنا شوید.

فلات ایران کجاست

بین دره سند و دره فرات، فلاتی واقع شده بود که بسیار حاصلخیز بود. از نظر جغرافیایی این فلات، با اقوامی چون: تاتار، سکاها، اسلاو و از نظر دریایی با اعراب همسایه بود.

از آنجایی که اقوام مهاجر، از هجوم بی وقفه همسایگان خود به تنگ آمده بودند. برای حفظ هویت خودشان و ایجاد تعادل بین هجوم های مستمر، به این فلات پناه آوردند.

البته این مسئله را هم در نظر بگیرید که در آن دوره مردم سواد خواندن و نوشتن نداشتند از طرفی هم در آن زمان کسی به این مسئله فکر نمیکرد که مسائل مهم را کتبی کند. اکثر مطالبی که در تاریخ نوشته شده است دهان به دهان گشته. به قولی یک کلاغ چهل کلاغ شده است. نمیشود به حتم گفت که حوادث درج شده صحت تاریخی دارند یا ندارند.

وضع معیشت مردم ایران

اقوام ایرانی در آن زمان کوچ نشین بودند. اصلی ترین معیشت کوچ نشین ها هم شبنی است. کشاورزی، دامداری، گلیم و قالیبافی و همچنین سفالگری از جمله شغل های اصلی مردم بود.

البته همه اقوام کوچ نشین نبودند. بعضی از آنها هم یک جا نشین بودند. بین کوچ نشین ها و یکجا نشین ها خم مبادلاتی انجام میشد که بستگی به نیاز افراد و اجازه از قدرت حاکم داشت.

کوچ نشینی

زندگی مردم کوچ نشین، علاوه بر تغییر فصل با تغییر حاکم هم تغییر میکرد. در واقع وقتی سلسله وقت سقوط میکرد زندگی عشایر هم دستخوش تغییراتی میشد. چون ناامنی که بعد از سقوط سلسله بوجود می آمد باعث دگرگونی زندگی این عزیزان میشد.

مهاجم ها بعد از هجوم، تمامی غله کشاورزان را آتش میزدند. در غیر این صورت خشکسالی تمام زحمات آنان را به باد میداد. برای همین اساتیدی مثل دکتر زرین کوب این دوره از تاریخ ایران را گذرگاه حوادث نامیده اند. یکی از مهمترین حوادث ثابت نبودن حاکم محلی بود.

اقوام آریایی

ایران زمانی ایران شد که اقوام آریایی این فلات را برای سکونت انتخاب کردند. دلیل انتخاب این فلات برای زندگی این بود که سرتاسر این فلات جلگه حاصلخیز و رودهای خروشان داشت. یک محیط فوق العاده برای کشاورزی بود.

نواحی کوهستانی فلات ایران

یکی دیگر از ویژگی های این فلات وجود رشته کوه زاگرس بود. این رشته کوه مثل یک سپر دفاعی در مقابل همسایگان این اقوام بود. از طرفی برخی از مردم این مناطق را برای سکونت انتخاب کردند. شغل مردم در این ناحیه دامداری بود. هم از شیر، گوشت و پوست این حیوانات استفاده میکردند.

نواحی کویری فلات ایران

نواحی مرکزی ایران صحرای سوزان داشت که حتی همین مناطق هم برای اقوام آریایی یک موهبت به حساب می آید. هرچند که این صحرایا گهگاهی دچار طوفان می شوند و ممکن است برای محل اسقرار مردم مرگبار باشد. ولی برای جهان گرد ها یک جاذبه گردشگری عالی است. مثل صحرای عربستان ولی به دلیل نزدیکی به آبادی، از مزیت بهتری برخوردار است.

نواحی نزدیک به رود ها

یکی از نواحی که از سایر نواحی فلات ایران محبوب بود، نواحی بود که نزدیک به جلگه ها و رود ها بودند. این نواحی سرسبز زیستگاه موجوداتی بودند که به راحتی میشد از محصولات آنها استفاده کردند. از طرفی بهترین محیط برای کشاورزی بود. زراعت اولین و مهمترین راه برای توسعه یک قوم بود. حتی میشد درخت های بسیار پر باری در این محیط پیدا کرد.

بیلاق و قشلاق کردن

وضعیت هر کدام از نواحی ایران مختص به خودش بود. نواحی شمالی بارانی بود، نواحی کوهستانی سرد و خشک بود و نواحی مرکزی گرم و خشک بود. برای همین اقوام آریایی تابستان ها به نواحی سرد و خشک میرفتند و زمستان ها نواحی گرم را انتخاب میکردند که به این کار بیلاق و قشلاق کردن میگفتند.

اهلی کردن حیوانات

یکی از مهمترین کار ها اهلی کردن حیوانات مفید مثل گاو، گوسفند، مرغ و... بود. البته حیوانات افسانه ای هم بودند که مردم ایران باستان به آنها اعتقاد داشتند مثل سیمرغ که نماد وفاداری و مهربانی بود. علاوه بر اون موجودی به نام اژدها هم وجود داشت که یک موجود اساطیری بود. در بسیاری از داستان های شاهنامه هم از این اعتقاد نام برده شده.

غذای مردم ایران باستان

در آن دوره غذای مردم بسیار ساده بود. چون مردم توان خرید گوشت را نداشتند. مثلاً یکی از محبوبترین غذا ها حریره جو و میوه بود که شباهت عجیبی به اوت میل امروزی دارد. این غذا و غذاهایی شبیه به این جزو رایج ترین غذاهای ایران باستان بود.

البته مردم با جو انواع مختلف آش را هم درست میکردند. به طور کلی معتقد بودند جو قوت بالایی به مردم میدهد تا بتوانند به کارهای روزمره که در آن روزگار بسیار هم سخت بود برسند.

البته در سال های بعد کاشت برنج هم در شمال فلات ایران شروع شد و جای خود را در بین خوراک و وعده های غذایی مردم پیدا کرد و تا امروز ادامه پیدا کرد.

مسیر حرکت اقوام آریایی

هیچکس نمیداند این مردم از کجا آمدند فقط میدانند که قصد این قوم پیدا کردن یک محیط امن برای زندگی بوده است. تعداد آنها زیاد بود و بخش بزرگی از فلات ایران را تصرف کردند. این قوم به ۴ گروه تقسیم شدند و در نواحی مختلف پخش شدند.

کم کم با ظهور زرتشت این اقوام به دین زرتشتی روی آورده و یکتا پرست شدند. مشخص نیست که این قوم قبل از آمدن زرتشت چه دینی داشتند.

مردم بومی قبل از اقوام آریایی به پیروی از طبیعت آسمان، خورشید و ماه را میپرستیدند

اما به جرئت میشد گفت که این قوم بسیار انسان های متمدنی بودند. هیچگونه بی حرمتی به اقوام بومی نکردند و قصد نداشتند تا سرزمین آن ها را اشغال کنند. آنها فقط دنبال محیطی به دور از تنش بودند.

همسایگان مهاجم

در همسایگی ایران، اورارتو ها، سکاها و... بودند که چشم طمع به این سرزمین داشتند. کم کم اقوام آریایی متوجه

شدند برای اینکه بتوانند از شر این دشمنان در امان باشند باید باهم متحد شوند.

مردم یاد گرفتند که باید نیرو های نظامی داشته باشند و آن ها را تقویت کنند. باید مبادلات خانوادگی باشند و سلاح بسازند.

در این صورت بود که سکاها دیگر جرئت تعرض به خاک ایران را پیدا نکردند.

شکل گیری اولین فرمانروایی

با مهاجرت اولین قوم آریایی به سمت هگمتانه مردم به این نتیجه رسیدند که خودشان از پس هرج و مرج به وجود آمده در شهر نیستند. فرد عادل و باهوشی در آنجا حضور داشت به نام دیاکو (توجه داشته باشید که این اسامی از روی سنگ نبشته های به جا مانده نوشته شده اند و ممکن است تلفظ شدن اسامی توسط هر مورخ با دیگری فرق داشته باشد).

دیاکو که بود؟

یکی از افراد شریف قوم ماد بود که بعد از دیدن هرج و مرج موجود در قوم ماد سعی کرد تا مشکلات مردم را تا حدی رفع و رجوع کند. اینجا بود که مردم ماد به این نتیجه رسیدند که بهترین کسی که میتواند داوری کند، دیاکو است.

مردم دور هم جمع شدند و نزد دیاکورفتند و از او خواستند که این مسئولیت را به طور رسمی به دست بگیرد.

درست است که دیاکو به عنوان اولین پادشاه ایران شناخته شده ولی در واقع دیاکو کدخدای قوم ماد بود.

هیچ قدرت نظامی نداشت و به عنوان قاضی در حال حل کردن مشکلات مردم ایران بود.

اینکه چه شد که در خانواده دیاکو سلطنت موروثی شد را به طور مفصل در مقاله ای مربوط به خاندان سلطنتی ماد توضیح خواهم داد

یا حق